

FIŞA DISCIPLINEI
(licență)

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA „ȘTEFAN CEL MARE” SUCEAVA
Facultatea	ISTORIE ȘI GEOGRAFIE
Departamentul	ȘTIINȚE UMANE ȘI SOCIAL POLITICE
Domeniul de studii	ISTORIE
Ciclul de studii	LICENȚĂ
Programul de studii/calificarea	ISTORIE

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Introducere în istoria medievală a României			
Titularul activităților de curs	Prof.univ.dr. Pintescu Florin			
Titularul activităților de seminar	Prof.univ.dr. Pintescu Florin			
Anul de studiu	I	Semestrul	2	Tipul de evaluare
Regimul disciplinei	Categoria formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC – complementară Categoria de opționalitate a disciplinei: DO - obligatorie (impusă), DA - optională (la alegere), DL - facultativă (liber aleasă)			

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	6	Curs	3	Seminar	3	Laborator		Proiect	
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	84	Curs	42	Seminar	42	Laborator		Proiect	

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	34
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	20
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolio și eseuri	34
II d) Tutoriat	
III Examinări	3
IV Alte activități (precizați):	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	88
Total ore pe semestru (Ib+II+III+IV)	175
Numărul de credite	7

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	• Nu este cazul
Competențe	• Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	• Notebook, videoproiector, ecran de proiecție
Desfășurare aplicații	• Seminar
	• Notebook, videoproiector, ecran de proiecție
	• Laborator
	• Nu este cazul
	• Proiect
	• Nu este cazul

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1 Regăsirea informației edite despre trecutul istoric (1 credit) C2 Stabilirea faptelor istorice pe baza informațiilor din izvoare și din afara izvoarelor (1 credit) C3 Prezentarea orală și scrisă, în limba română și într-o limbă de circulație internațională, a cunoștințelor de specialitate (1 credit) C4 Utilizare la un nivel de bază a metodelor specifice unei științe auxiliare a istoriei (paleografie chirilică/slavă/latină, epigrafie) (0, 5 credite) C5 Utilizarea conceptelor și a metodelor de bază ale cel puțin unei alte științe sociale sau umaniste, sau ale unei discipline de graniță între istorie și alte științe (antropologia istorică, istoria artei, economia, sociologia, filozofia etc.) (0, 5 credite)
-------------------------	---

	C6 Producerea punctuală a unor noi cunoștințe istorice pe baza cunoașterii adâncite a unei epoci și/sau probleme istorice de complexitate medie (0, 5 credite)
Competențe transversale	<p>CT1 Îndeplinirea la termen, riguroasă și responsabilă, în condiții de eficiență și eficacitate, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor eticeii activității științifice, aplicarea riguroasă a regulilor de citare și respingerea plagiaturului. (1 credit)</p> <p>CT2 Aplicarea tehniciilor de relaționare în grup și de muncă eficientă în echipă, cu asumarea de roluri diverse. (0, 5 credite)</p> <p>CT3 Căutarea, identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare; conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue (1 credit)</p>

7. Obiectivele disciplinei (reiesind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> -insușirea și valorificarea conceptelor de bază ale disciplinei: <i>Ev Mediu, Feudalism, domn, voievod, stat medieval, armată, biserică, adunări nobiliare, Dietă, Marea Adunare a Țării, boier, nobil, țăran liber, țăran dependent, cultură și civilizație medievală</i>. -formarea de capacitate esențiale pentru înțelegerea trăsăturilor esențiale ale culturii și civilizației medievale românești, cu folosirea informațiilor oferite de izvoarele publicate, științele auxiliare ale istoriei - conturarea unei viziuni critice asupra conceptelor majore specifice disciplinei <i>Introducere în istoria medievală a României</i>, pe baza informațiilor oferite de izvoare, științele auxiliare ale istoriei, alte discipline sociale sau umaniste - familiarizarea cu elementele medievale ale culturii și civilizației medievale românești și corelarea acestora cu informațiile oferite de alte științe sociale sau umaniste.
-----------------------------------	---

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
• Începuturile Evului Mediu pe teritoriul României. Teorii despre etnogeneză, argumente, controverse (I+II+III)	6	• conversația euristică,	
• Formațiuni politice medievale (sec. IX – XIII) (I+II)	4	• exercițiul,	
• Constituirea statelor medievale românești	2	• dezbaterea,	
• Țările Române în secolele XIV-XVI. Cruciadele târzii (I+II+III)	6	• învățarea prin descoperire,	
• Moldova, Țara Românească și Transilvania în secolele XVII-XVIII (I+II+III)	6	• problematizarea,	
• Regimul otoman în spațiul românesc	2	• studiul de caz,	
• Situația administrativă, economică și socială (sec. XIV-XVIII) (I+II)	4	• asaltul de idei,	
• Instituțiile medievale (I+II)	4	• metodele învățării gândirii critice și prin cooperare	
• Structuri urbane	2		
• Cultură și spiritualitate (I+II+III)	6		

Bibliografie

- *** [Academia Română], *Istoria Românilor*, vol. III-VI, București, 2001-2003.
Ștefan Andreeșcu, *Restitutio Daciei*, București, vol. I-III, București, 1980-1997.
Adolf Armbruster, *Romanitatea românilor. Istoria unei idei*, București, 1972 (1997).
Jean Berenger, *Istoria Imperiului Habsburgic. 1273-1918*, București, 2000.
Mathias Bernath, *Habsburgii și începuturile formării națiunii române*, Cluj-Napoca, 1994.
Gheorghe I. Brătianu, *Tradiția istorică despre întemeierea statelor medievale românești*, București, 1980.
Idem, *Sfatul domnesc și adunarea stărilor*, București, 1995.
Idem, *Adunările de Stări în Europa și în Țările Române în evul mediu*, București, 1996.
Stelian Brezeanu, *Romanitatea Orientală în Evul Mediu*, București, 1999.
Idem, *Identități și solidarități medievale. Controverse istorice*, București, 2002.
Marian Coman, *Putere și teritoriu. Țara Românească medievală (secolele XIV-XVI)*, Iași, 2013.
Miron Costin, *Opere*, ediție critică îngrijită de P. P. Panaiteanu, București, 1958.
Ioan Drăgan, *Nobilimea românească din Transilvania între 1440-1514*, București, 2000.
Călin Felezeu, *Statutul principatului Transilvaniei în raporturile cu Poarta otomană (1541-1688)*, Cluj-Napoca, 1996.
Cristina Feneșan, *Constituirea principatului autonom al Transilvaniei*, București, 1997.
Valentin Al. Georgescu, *Bizanțul și instituțiile românești*, București, 1980.
Alexandru I. Gonța, *Români și Hoarda de Aur (1241-1502)*, Iași, 2010.
Ștefan S. Gorovei, *Întemeierea Moldovei. Probleme controversate*, Iași, 1997.

Istoria Țării Românești. 1290-1690. Letopisețul Cantacuzinesc, ediție realizată de C. Grecescu și D. Simonescu, București, 1960.

Bogdan Murgescu, *Tările Române între Imperiul Otoman și Europa creștină*, Iași, 2012.

Ion Neculce, *Opere. Letopisețul Țării Moldovei și O samă de cuvinte*, ediție critică și studiu introductiv de Gabriel Strempel, București, 1982.

Toader Nicoară, *Transilvania la începuturile epocii moderne (1600-1800)*, Cluj-Napoca, 1997.

P. P. Panaiteescu, *Introducere la istoria culturii românești*, București, 1968.

Idem, *Interpretări românești. Studii de istorie economică și socială*, ediția a doua, București, 1994.

Şerban Papacostea, *Geneza statului în Evul Mediu românesc*, Cluj-Napoca, 1998 (București, 2000).

Idem, *Români în secolul al XIII-lea: între crucea și Imperiul Mongol*, București, 1993.

Andrei Pippidi, *Tradiția politică bizantină în Tările Române*, București, 1982 (2000).

David Prodan, *Supplex Libellus Valachorum. Din istoria formării națiunii române*, București, 1998.

Ioan-Aurel Pop, *Instituții medievale românești. Adunările cneziale și nobiliare (boierești) în secolele XIV-XVI*, Cluj-Napoca, 1991.

Idem, *Români și maghiari în secolele IX-XIV*, Cluj-Napoca, 1996.

Idem, *Istoria Transilvaniei medievale: de la etnogeneza românilor până la Mihai Viteazul*, Cluj-Napoca, 1997.

Idem, *Din mânile valahilor schismatici. Români și puterea în regatul Ungariei medievale (secolele XIII-XIV)*, Cluj-Napoca, 2018.

Ioan-Aurel Pop, Thomas Näßler, Magyari Andras (coord.), *Istoria Transilvaniei*, vol. I-III, Cluj-Napoca, 2003-2008.

Constantin Rezachevici, *Cronologia critică a domnilor din Țara Românească și Moldova, a. 1324-1881. I. Secolele XIV-XVI*, București, 2001.

Ovid Sachelarie, Nicolae Stoicescu (coord.), *Instituții feudale din Tările Române. Dicționar*, București, 1988.

Victor Spinei, *Moldova în secolele XI-XIV*, București, 1983 (Chișinău, 1994).

Maria Magdalena Székely, *Sfetnicii lui Petru Rareș. Studiu prosopografic*, Iași, 2002.

Pompiliu Teodor, *Interferențe iluministe europene*, Cluj-Napoca, 1984.

Ion Toderașcu, *Unitatea românească medievală*, vol. 1, București, 1986.

Grigore Ureche, *Letopisețul Țării Moldovei*, ediția P.P. Panaiteescu, București, 1958.

Bibliografie minimală

*** [Academia Română], *Istoria Românilor*, vol. III-VI, București, 2001-2003.

P.P. Panaiteescu, *Interpretări românești. Studii de istorie economică și socială*, ediția a doua, București, 1994.

Ovid Sachelarie, Nicolae Stoicescu (coord.), *Instituții feudale din Tările Române. Dicționar*, București, 1988.

Ion Toderașcu, *Unitatea românească medievală*, vol. 1, București, 1986.

Aplicații (Seminar / laborator / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Izvoarele istoriei medievale românești. Colecții de izvoare documentare și narrative (I+II)	4		
Autohtonii și migratori (slavi, maghiari, uzi, pecenegi, cumani) în secolele IX-XIII (I+II+III)	6	• conversația euristică,	
Marea invazie a tătarilor din 1241. Dominația tătară asupra teritoriilor românești extra-carpatici	2	• exercițiul,	
Analiza unui document medieval: Diploma cavalerilor Ioaniții, 1247	2	• dezbaterea,	
Letopisețele moldovenești (Grigore Ureche, Miron Costin, Ion Neculce). Studiu de caz (I+II+III)	6	• învățarea prin descoperire,	
Regimul proprietății în spațiul românesc medieval (I+II)	4	• problematizarea,	
Jus Valachicum și dreptul scris în Transilvania, Țara Românească și Moldova (I+II)	4	• studiul de caz,	
Ctitori și ctitorii în Moldova medievală (secolele XIV-XVI) (I+II)	4	• asaltul de idei,	
Răscoalele țărănești din Transilvania (I+II)	4	• metodele învățării gândirii critice și prin cooperare	
Breslele medievale transilvănene	2		
Iluminism și reformism austriac în Transilvania (I+II)	4		
Bibliografie			

*** [Academia Română], *Istoria Românilor*, vol. III-VI, București, 2001-2003.

Ştefan Andreescu, *Restitutio Daciae*, București, vol. I-III, București, 1980-1997.

Adolf Armbruster, *Romanitatea românilor. Istoria unei idei*, București, 1972 (1997).

Jean Berenger, *Istoria Imperiului Habsburgic. 1273-1918*, București, 2000.

Mathias Bernath, *Habsburgii și începuturile formării națiunii române*, Cluj-Napoca, 1994.

Gheorghe I. Brătianu, *Traditia istorică despre intemeierea statelor medievale românești*, București, 1980.

Idem, *Sfatul domnesc și adunarea stărilor*, București, 1995.

Idem, *Adunările de Stări în Europa și în Tările Române în evul mediu*, București, 1996.

Stelian Brezeanu, *Romanitatea Orientală în Evul Mediu*, București, 1999.

Idem, *Identități și solidarități medievale. Controverse istorice*, București, 2002.

- Marian Coman, *Putere și teritoriu. Țara Românească medievală (secolele XIV-XVI)*, Iași, 2013.
- Miron Costin, *Opere*, ediție critică îngrijită de P. P. Panaiteescu, București, 1958.
- Ioan Drăgan, *Nobilimea românească din Transilvania între 1440-1514*, București, 2000.
- Călin Felezeu, *Statutul principatului Transilvaniei în raporturile cu Poarta otomană (1541-1688)*, Cluj-Napoca, 1996.
- Cristina Feneșan, *Constituirea principatului autonom al Transilvaniei*, București, 1997.
- Valentin Al. Georgescu, *Bizanțul și instituțiile românești*, București, 1980.
- Alexandru I. Gonța, *România și Hoarda de Aur (1241-1502)*, Iași, 2010.
- Ștefan S. Gorovei, *Întemeierea Moldovei. Probleme controversate*, Iași, 1997.
- Istoria Țării Românești. 1290-1690. Letopisețul Cantacuzinesc*, ediție realizată de C. Grecescu și D. Simonescu, București, 1960.
- Bogdan Murgescu, *Tările Române între Imperiul Otoman și Europa creștină*, Iași, 2012.
- Ion Neculce, *Opere. Letopisețul Țării Moldovei și O samă de cuvinte*, ediție critică și studiu introductiv de Gabriel Ștrempeal, București, 1982.
- Toader Nicoară, *Transilvania la începuturile epocii moderne (1600-1800)*, Cluj-Napoca, 1997.
- P. P. Panaiteescu, *Introducere la istoria culturii românești*, București, 1968.
- Idem, *Interpretări românești. Studii de istorie economică și socială*, ediția a doua, București, 1994.
- Andrei Pippidi, *Tradiția politică bizantină în Tările Române*, București, 1982 (2000).
- Şerban Papacostea, *Geneza statului în Evul Mediu românesc*, Cluj-Napoca, 1998 (București, 2000).
- Idem, *Români în secolul al XIII-lea: între cruciata și Imperiul Mongol*, București, 1993
- Ioan-Aurel Pop, *Instituții medievale românești. Adunările cneziale și nobiliare (boieriști) în secolele XIV-XVI*, Cluj-Napoca, 1991.
- Idem, *Români și maghiari în secolele IX-XIV*, Cluj-Napoca, 1996.
- Idem, *Istoria Transilvaniei medievale: de la etnogeneza românilor până la Mihai Viteazul*, Cluj-Napoca, 1997.
- Idem, *Din măinile valahilor schismatici. Români și puterea în regatul Ungariei medievale (secolele XIII-XIV)*, Cluj-Napoca, 2018.
- Ioan-Aurel Pop, Thomas Nagler, Magyari Andras (coord.), *Istoria Transilvaniei*, vol. I-III, Cluj-Napoca, 2003-2008.
- David Prodan, *Supplex Libellus Valachorum. Din istoria formării națiunii române*, București, 1998.
- Constantin Rezachevici, *Cronologia critică a domnilor din Țara Românească și Moldova, a. 1324-1881. I. Secolele XIV-XVI*, București, 2001.
- Ovid Sachelarie, Nicolae Stoicescu (coord.), *Instituții feudale din Tările Române. Dicționar*, București, 1988.
- Victor Spinei, *Moldova în secolele XI-XIV*, București, 1983 (Chișinău, 1994).
- Maria Magdalena Székely, *Sfetnicii lui Petru Rareș. Studiu prosopografic*, Iași, 2002.
- Pompiliu Teodor, *Interferențe iluministe europene*, Cluj-Napoca, 1984.
- Ion Toderașcu, *Unitatea românească medievală*, vol. 1, București, 1986.
- Grigore Ureche, *Letopisețul Țării Moldovei*, ediție P.P. Panaiteescu, București, 1958.

Bibliografie minimală

- *** [Academia Română], *Istoria Românilor*, vol. III-VI, București, 2001-2003.
- P.P. Panaiteescu, *Interpretări românești. Studii de istorie economică și socială*, ediția a doua, București, 1994.
- Ovid Sachelarie, Nicolae Stoicescu (coord.), *Instituții feudale din Tările Române. Dicționar*, București, 1988.
- Ion Toderașcu, *Unitatea românească medievală*, vol. 1, București, 1986.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajaților reprezentativi din domeniul aferent programului

- Programul este autorizat de către Ministerul Educației și Cercetării, iar disciplina asigură competențele și aptitudinile care răspund nevoilor asociațiilor profesionale și angajaților publici și privați din domeniu.
- Aptitudinile și competențele pe care conținutul disciplinei le asigură cursanților se regăsesc cuprinse în clasificarea ocupațiilor din România (Nomenclatorul COR).

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	- cunoașterea terminologiei și noțiunilor de bază a disciplinei; - cunoașterea principalelor culturii și civilizației medievale a României; - capacitatea de a interpreta fenomene și fapte ce privesc istoria medievală a României; - parcurgerea principalelor lucrări din bibliografia disciplinei	Evaluare orală; bilete cu un număr de două subiecte.	50%
Seminar	- cunoașterea terminologiei și noțiunilor de bază a disciplinei;	Evaluare pe parcurs; Participare la discutarea	50%

	<ul style="list-style-type: none"> - cunoașterea principalelor culturii și civilizației medievale europene; - capacitatea de a interpreta fenomene și fapte ce privesc istoria medievală europeană; - parcurgerea principalelor lucrări din bibliografia disciplinei 	temelor de seminar și prezentarea de referate.	
Laborator			
Proiect			
Standard minim de performanță			
Curs			
Nota 5: însușirea principalelor noțiuni, idei, teorii;			
Nota 10: cunoașterea aprofundată a materiei			
Seminar			
Nota 5: prezența la minimum 3 seminare; pregătirea și susținerea individuală a unui referat;			
Nota 10: prezența la minimum 7 seminare; participarea la discuții, pregătirea și susținerea a minimum 3 referate.			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
23.09.2022	Prof.univ.dr. Florin PINTESCU 	Prof.univ.dr. Florin PINTESCU

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
26.09.2022	Prof.univ.dr. Andreea Ioana COZIANU

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
26.09.2022	Prof.univ.dr. Florin PINTESCU